

ΤΟΥΡΚΟ – ΛΙΒΥΚΟ: Ο Αγώνας Συνεχίζεται Γιώργος Πουκαμισάς¹

Η από μέρους της Λιβυκής Βουλής επικύρωση προχθές Τρίτη, 20 Οκτωβρίου του παράνομου μνημονίου Τουρκίας - Λιβύης της 27ης Νοεμβρίου 2019 δεν ήταν κεραυνός εν αιθρία. Μόνο η ακριβής ημέρα που το μνημόνιο θα ετίθετο προς ψήφιση, πιθανώς να μην ήταν γνωστή στις υπηρεσίες, μετά την μεθοδευμένη αποπομπή του μέχρι τις αρχές του μήνα προέδρου της, Αγκίλα Σάλεχ (τον οποίο το ελληνικό κράτος δεν θα πρέπει εφεξής να αγνοήσει). Ατυχώς, στον αγώνα επιρροής πάνω στην φαμίλια Χάφταρ, η Τουρκία, με ισχυρή στρατιωτική παρουσία αρχικά στην Τρίπολη από το 2020, μας υποσκέλισε.

Γιατί συνέβησαν όλα αυτά; Ποιός ο ρόλος των μεγάλων δυνάμεων;

Οι ΗΠΑ, χάρις στον δραστήριο Μασσάντ Μπούλος, επιδιώκουν την επανασυγκόλληση των δύο στρατοπέδων της Λιβύης, μεσιτεύοντας σε συμφιλίωση του ΠΘ Νταμπάιμπα και των γόνων του με τον ηλικιωμένο πιά αυθέντη της Ανατολικής και Νότιας Λιβύης Χαλίφα Χάφταρ και τον ισχυρότερο από τους γιούς του, Σαντάμ. Η επικύρωση του μνημονίου ενισχύει την θέση του Σαντάμ Χάφταρ στον αγώνα δρόμου για την πρωτοκαθεδρία μιας νέας υπό αμερικανική επιρροή Λιβύης.

Τα προχθεσινά συμβάντα αποτελούν πρωτίστως μία νίκη της αμερικανικής και όχι της τουρκικής διπλωματίας, των οποίων πάντως τα συμφέροντα στο προκείμενο συμπλέουν. Αντιθέτως, η ζημία δεν είναι μόνο ελληνική, αλλά και της Ε.Ε. συνολικά, ειδικότερα Γαλλίας, Γερμανίας, Ιταλίας που στον αγώνα για το φθηνό, άμεσα προσβάσιμο, υψηλής ποιότητας (light crude) πετρέλαιο της Λιβύης, δευτερεύον- τως δε για το φυσικό αέριο, χάνουν έδαφος με ταχείς ρυθμούς. Η Γαλλία πρωτοστάτησε στην ανατροπή του Μουαμάρ Καντάφι το 2011 και η ίδια Γαλλία δεν θέλησε να αντιληφθεί την σημασία του υιού του Σαίφ αλ Ισλάμι Καντάφι, ως μόνης δυνατότητας για μέσω εκλογών επανένωση, τον οποίο τα αντιτιθέμενα συμφέροντα επέτυχαν τον Δεκέμβριο 2025 να εξοντώσουν.

Η ποντιοπιλατική δήλωση του αμερικανικού ΥΠΕΞ χθες απέναντι στην Ελλάδα, σε συνέχεια των τοποθετήσεων Rubio στις 7 Οκτωβρίου, δείχνει με σαφήνεια την κατεύθυνση της πολιτικής της Διοικήσεως Trump στην Κεντρική και Ανατολική Μεσόγειο. Αποτελεί μεν υπό τις περιστάσεις, αντιπαροχή στην τουρκική στήριξη στον επί του παρόντος εκλεκτό Σαντάμ Χάφταρ, αλλά έχει σαφώς ευρύτερη σημασία, αξιολογείται δε αναλόγως στο Κάιρο, την Ιερουσαλήμ, την Λευκωσία. Κατά την ίδια έννοια, η θετική στάση των Βρυξελλών (δήλωση της von der Leyen) υπέρ της Ελλάδος, σε συνάρτηση με την ισχύ του Διεθνούς Δικαίου, δεν έχει μόνο χαρακτήρα συμπαραστάσεως προς την Αθήνα, αλλά είναι επίσης δείκτης αφύπνισης, καθώς ευρωπαϊκά ενεργειακά συμφέροντα απειλούνται με εξουθένωση. Αμφισβητούνται επίσης σπουδαία συμφέροντα της Αιγύπτου, αλλά δυνητικά και του Ισραήλ ο θαλάσσιος διάδρομος προς το Γιβραλτάρ. Η νίκη που επέτυχε η Τουρκία είναι πύρρειος, ενώ ο δρόμος προς επανένωση της Λιβύης, όπως την ενοφθαλμίζεται ο κος Μπούλος, παραμένει μακρός, τραχύς και ανηφορικός.

¹ Πρόεδρος ε.τ., Δρ Πανεπιστημίου Αιγαίου, Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Γεωγραφικών Μελετών Ο ΣΤΡΑΒΩΝ.

Για την Αθήνα διαμορφώνεται επιδείνωση της από τις 27.11.2019 καταστάσεως. Η φύση δεν ανέχεται κενά και η πολυετής αδράνεια της κυβέρνησης Μητσοτάκη έχει ενθαρρύνει την Τουρκία. Ο διάλογος με την Τρίπολη δεν πρέπει να διακοπεί και οι διαβουλεύσεις με στόχο παραπομπή της διαφοράς για τις θαλάσσιες ζώνες στο ΔΔ στην Χάγη να συνεχιστούν κανονικά. Η κυβέρνηση καλείται να μην υπερβάλει ως προς την σημασία της προόδου στο -ευρωπαϊκό- έργο του καλωδίου μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας με Κύπρο - Great Sea Interconnector - , ούτε να θεωρεί ότι καλύπτεται έναντι του ελληνικού λαού με ανακοινώσεις περί συνεννοήσεως με το Κάιρο για επέκταση της συμφωνίας της 6ης Αυγούστου 2020 οριοθέτησεως των θαλασσίων ζωνών των δύο κρατών ανατολικά του 28ου μεσημβρινού. Κανένας στην χώρα δεν πείθεται πλέον. Απτά αποτελέσματα ζητούν οι βουλευόμενοι Έλληνες.

Θα αναμένουμε στις 24 Οκτωβρίου την απόφαση του Ακυρωτικού Δικαστηρίου του Καίρου για την ακριβή θέση της Μονής του Σινά και των κτημάτων της στο σύστημα κυριαρχίας της Αιγύπτου στην Χερσόνησο.

Θα αναμένουμε με αυτονόητο ενδιαφέρον τις εκλογές στο Ισραήλ για ανάδειξη νέας Κνεσσέτ, την Τρίτη, 27 Οκτωβρίου και προφανώς τις ενδιάμεσες της 3ης Νοεμβρίου για ανανέωση στην σύνθεση των δύο νομοθετικών σωμάτων του αμερικανικού Κογκρέσου.

Η Ελλάδα, οφείλει να προχωρήσει στην επέκταση της αιγιαλίτιδας ζώνης στην Κρήτη και την Γαύδο, στα δώδεκα (12) ναυτικά μίλια. Η καθυστέρηση έχει διαβρώσει τα συμφέροντά μας στο πολιτικό πεδίο και ενθαρρύνει τους επίβουλους της κυριαρχίας και των κυριαρχικών δικαιωμάτων μας. Περισσότερη καθυστέρηση γεννά ζήτημα σπουδαίας πολιτικής ίσως και νομικής ευθύνης.-

Θαρσείν χρή, ταχ' αύριον έσεται άμεινον.

**Γιώργος Πουκαμισάς,
Κατάνη, 22.10.2026**